

Děláme dětem radost, vidíme úsměv na jejich tváři

Název tohoto článku je hlavním cílem anglické organizace CHATA – Children in Hospital and Animal Therapy Association (Děti v nemocnicích a terapie pomocí zvířat). To jsem našla při studování odborné literatury o canisterapii. A stále se mi potvrzuje při práci s dětmi, že canisterapie má smysl, že opravdu pomáhá léčit.

Nejprve jsem musela absolvovat kurz dobrovolníka v nemocnici. Potom bylo nutné se sedmiletou erdelkou Olinkou udělat zkoušky. Erdelka se vlastně jmenuje Olympia a pochází z chovatelské stanice [Ostronov](#). Úspěšně jsme složily zkoušky 13.4.2013 před porotou u o.p.s. [Pomocných tlapek](#) v Třemošné u Plzně. Jsme tedy **canisterapeutický tým** s číslem CT0153 a prospěly jsme na výbornou. Sice „máme“ trošku problém s potravou, pokud je nějaká v blízkém okolí, je ihned vyhledána a pozřena. Olinku také nikdo nedonutí, aby se položila. Má ale ideální povahu, dobrý týmový kontakt se psovodem, vzornou chůzi, ostatní pejsci ji v žádném případě nevadí, těší se z hlazení a doteků, tedy mazlení, rušivé podněty ji nerozhází, invalidní vozík nebo berle vítá a s klidem přijímá dětské ručičky kdekoliv po celém těle, i při kontrole zoubků. Zbytečně neštěká.

S Olinkou chodíme jenom za dětmi, a to nepravidelně podle domluvy s třídním učitelem, do základní školy pro zrakově postižené, kde jsem nyní zaměstnána jako archivářka a hospodářka. Pravidelně každé pondělí pracujeme v mateřské školce s postiženými dětmi v Praze 4, dále v úterý s chlapcem a jeho maminkou přes o.s. [APLA](#) (Asociace pomáhající lidem s autismem). Ve středu nás po večeri čekají děti na oddělení psychiatrie v Thomayerově nemocnici, kde jsme u dobrovolnického centra v Thomayerově nemocnici [Lékořice](#) smluvně vedeni už téměř jeden rok.

K roli psovoda mám možnost využít vzdělání, které jsem získala na Filozofické fakultě UK při postgraduálním studiu sociální psychoterapie. Přes 20 let působím jako koterapeut v **Mezinárodním středisku pro integrovanou psychoterapii** (Knobloch) a **zdravý životní styl - [INCIP Kroměříž](#)**.

Jak je uváděno v literatuře, tak i my s Olinkou můžeme potvrdit, že pes:

- vnáší do cizího prostředí (nemocnice) „normality“, představuje spojení s vnějším světem
- nikoho nesoudí, často pomáhá zmateným, rozrušeným a depresivním dětem komunikovat
- pomáhá dětem vyjádřit jejich pocity
- dovoluje dětem převzít zodpovědnost a pečovat o někoho, místo toho být opečovávan
- poskytuje dětem rozptýlení a odvádí pozornost od nemoci a nemocniční rutiny
- funguje jako výchovný prostředek

S Olinkou sklízíme velké úspěchy. Při setkávání s dětmi máme svůj program. Přinášíme čtení nádherného **Povídání o pejskovi a kočičce od Josefa Čapka** s obrázky. Máme omalovánky jeho kreseb, které si děti rády vybarvují a pak nechávají na památku. Také si čteme: Jak pejsek s kočičkou myli podlahu, Jak dělali dort, Jak si pejsek roztrhl kačata a nebo O panence, která tence plakala a jak spolu hospodařili a ještě o všelijakých jiných věcech. To přece všichni znají a rádi si to znovu a znovu zopakují! Děti si ochotně sami předčítají, a tím se cvičí ve čtení. Probereme společně i péči o pejsky, předbíháme se ve vyprávění, kdo má kterého pejska, podělíme se o zážitky. Olinka poslouchá, je milována. Často se musí zavést

pořadí, kdo se s ní bude mazlit a kdo se s ní projde po místnosti nebo chodbě. Nemohu nevyužít moji původní profesi knihovnice a vysvětluji, že pan spisovatel a malíř Josef Čapek měl erdelku Mindu. A měl dceru Alenku, pro kterou to vše nakreslil a napsal a ten pejsek je vlastně naše erdelka Olinka. A nikoliv, že Olinka je Dášeňka (to na nás pokřikují i dospělí při venčení), tu měl bratr Karel Čapek, byla to foxteriérka a měla psí maminku Iris a šlo o milé povídání s fotografiemi.

Jak víme, erdel je prostě kamarád, dobromyslný a hravý. Je neútočný, přátelský, nebojácny a inteligentní pes. Velkou předností v popisovaných souvislostech je i jeho schopnost nelínat, má hustou, zvlněnou a příjemnou srst. Má široké využití. Canisterapeutický pes je vybírán podle svých vlastností. Musí být dobře socializován a žít v těsném svazku s lidmi, musí být zdrav fyzicky i psychicky, mít dobrý sluch i čich, musí být tolerantní k lidem a k ostatním zvířatům. Pes a člověk vytvářejí tým, který je součástí léčebného týmu. Pes musí být vychovaný, v žádném případě drezúrovaný. Pes je zde člověku partnerem, pes je obrazem svého pána, nesmí se cítit v rodině jako vůdce. Je překvapivé, jak se děti v jeho přítomnosti dokáží aktivizovat. Komunikují, zmobilizují se psychicky i fyzicky. Pes zde působí jako sociálně psychologický prostředek. Uvolněné a pohodové setkání se psem umožňuje dozvědět se o pacientech mnohem více než při klasickém vyšetřování. Zvíře, které k člověku přilne, pozná, kdo je má rád a kdo mu poskytne odpovídající ochranu. A za to se odvděčí podle svých přirozených schopností a možností. Milující a milované zvíře nikdy nezradí a nikdy neublíží. To je zhodnoceno při canisterapeutické práci. Mám už pátého psa, erdela druhého, ale jen s Olinkou mohu zodpovědně a s potěšením canisterapeuticky pracovat. Setkávám se s tím, že mnozí lidé znají jen nevychované psy a dobře vycvičený pes je pro ně novinkou, a proto jakýkoli kontakt psovoda se psem by měl být účelný a příkladný. Děti se budou k psovi chovat tak jako psovod a jeho laskavost vůči psovi je jim příkladem. Důvěra a víra ve schopnosti psa učit se komunikovat připomíná, jak je důležité důvěřovat nemocnému člověku, zejména dítěti a věřit v jeho schopnosti. Canisterapie je výborná příležitost k prozkoumání nejen svého vlastního lidského potenciálu a kvalit, ale i hodnot a významu psa, které dosud mohly zůstat nepovšimnuty.

Nemusíme se přesvědčovat o pozitivních aspektech mezi člověkem a psem. Přítomnost chovaného psa přináší nám všem doma relaxaci a radost, redukuje kardiovaskulární a mentální stresy, zvyšuje pocit bezpečí a sebevědomí a může usnadňovat komunikaci mezi jednotlivými členy společnosti. Canisterapie působí výborně i u seniorů, zejména v domovech důchodců a v léčebnách dlouhodobě nemocných.

Závěrem všem čtenářům sděluji, že je radostné a krásné pomáhat v roli dobrovolníků potřebným dětem. Těší mne, že tak mohu zhodnotit vzdělání, zkušenosti, čas i vložené finanční prostředky. Odměnou mi je opravdu nefalšovaný úsměv a rozzářené oči dětí.

PhDr. Nina Krásenská
n.krasenska@volny.cz

Použitá a doporučená literatura:

- 1/ VELEMÍNSKÝ, Miloš a kol. **Zooterapie ve světle objektivních poznatků**. Praha : DONA, 2007. 335 s.
- 2/ GALAJDOVÁ, Lenka. **Pes lékařem lidské duše, aneb, Canisterapie**. Praha : GRADA Publishing, 1999. 160 s.
- 3/ GALAJDOVÁ, L., GALAJDOVÁ, Z. **Canisterapie**. Praha : Portál, 2011. 167 s.
- 4/ NERANDŽIČ, Zoran. **Animoterapie, aneb, Jak nás zvířata umí léčit**. Praha : Albatros, 2006. 159 s.
- 5/ MIČULKOVÁ, O., FEJKUSOVÁ, H. **Canisterapie v praxi**. Frýdek-Místek : o.s. Podané ruce, 2007, 48 s. + CD.